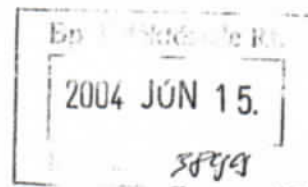

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

IM/CIV/2004/GAZD/1116.
Ea.: dr. Makai Katalin

Hiv.sz.: 3807/2004.

*Dr. Mohai György úrnak,
vezérigazgató helyettes
Budapesti Értéktőzsde*

B u d a p e s t

Tisztelt Vezérigazgató helyettes Úr!

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 76. §-ának (2) bekezdésére vonatkozó megkeresésével kapcsolatban – annak előrebocsátásával, hogy a Tpt. előkészítéséért nem az igazságügy- miniszter volt az elsődleges felelős – szakmai álláspontom a következő:

A Tpt. 76. §-a (2) bekezdésének kögens szabálya értelmében amennyiben az ajánlattevő vételi ajánlat következtében szerezte meg a szavazati jogok több mint 90 %-át, ennek következtében nyílik lehetősége a még tulajdonába nem került részvények megvásárlására is. A levélben szereplő részvényes nem tartozik ebbe a körbe, rá a Gt. 295. §-a (1) bekezdésének a rendelkezései irányadóak. Ez utóbbi jogszabályhely pedig csak a részvényes számára nyújt lehetőséget arra, hogy részvényeit – kérésére – az uralkodó tag forgalmi értéken megvegye, a többségi, illetve közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező részére vételi jogot nem biztosít.

Kétségtelenül megfontolandó lenne a megkeresésben szereplő, illetve ahhoz hasonló esetekben is biztosítani az uralkodó tag számára a vételi jogot (ennek igénye felmerült már a 13-as számú, vállalatfelvásárlási irányelvvel összefüggésben), azonban jelenleg sem az uniós normatívák, sem a Tpt., illetve a Gt. nem ad erre lehetőséget.

Végezetül felhívom figyelmét arra, hogy levelem nem tekinthető a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényben szabályozott jogi iránymutatásnak, a benne megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincs.

Budapest, 2004. június 8.

Üdvözlettel:

Dr. Gadó Gábor

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
I. SZ. HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

1055 BUDAPEST, KOSSUTH TÉR 4.

IM/CIV/2004/GAZD/1116.

Ea: Tamáné dr. Nagy Erzsébet

Dr. Szecskay András
ügyvéd úrnak,
Szecskay Ügyvédi Iroda

B u d a p e s t

Tisztelt Ügyvéd Úr!

A Tpt. 76. § (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatos levelére a következő választ adom:

Az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozata megállapította, hogy a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az ezekkel való irányítás gyakorlata alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság elvi élel mutatott rá arra, hogy az indítvánnyal támadott és hasonló minisztériumi, egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, iránymutatások, útmutatók, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések bár a bennük foglalt jogértelmezésnek, jogalkalmazási szempontnak semmiféle jogi ereje, kötelező tartalma nincs, miután az államigazgatás központi szervek bocsátják ki, alkalmasak arra, hogy a címzettek megtevésszék, s a címzettek kötelező előírásként kövessék azokat.

Az Alkotmánybíróság döntésének megfelelően az Igazságügyi Minisztérium a különböző „állásfoglalást” kérő levelekre általában csak közvetlenül az adott jogszabály hatálybalépését követően válaszol és minden esetben szerepelteti, hogy a levelében foglaltak kizárólag szakértői álláspontnak tekinthetőek, amelynek semmiféle kötelező ereje nincs. A kifejtettek alapján mind a korábbi, mind pedig a jelen levelemben szereplő álláspont kizárólag szakértői véleménynek minősül.

Ahogy levelében jelzi, a Budapesti Értéktőzsde által feltett rövid kérdésre adott korábbi válaszuk valóban a törvényszöveg nyelvtani, szó szerinti értelmezését vette

alapul. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 76. § (2) bekezdése kimondja, hogy az ajánlattevőt, ha a vételi ajánlat következtében a szavazati jogok több mint kilencven százalékát megszerezte és az ellenérték teljesítésére vonatkozó kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, az (1) bekezdésben meghatározott bejelentés közzétételét követő harminc napon belül vételi jog illeti meg a tulajdonába nem került részvények tekintetében. A törvény mindig az általánost, a tipikust kívánja szabályozni, a tipikus eset pedig az, hogy az ajánlattevő a nyilvános vételi ajánlattal, annak eredményeképpen kerül a részvények 90 %-át meghaladó mértékű tulajdonosi pozícióba.

A tipikus esetre vonatkozó értelmezés tehát az, hogy a 90%-ot meghaladó befolyás a nyilvános vételi ajánlat eredményeképpen áll elő, és ez ad jogot az ajánlattevőnek a tulajdonába nem kerülő részvények megvásárlására. A Tpt. 76. § (2) bekezdésének szövege azonban kétségtelenül másféle értelmezésre is lehetőséget ad. A másik, a szövegből, illetve a törvény más részeivel való összevetés alapján ugyancsak levezethető értelmezés pedig az, hogy ha az ajánlattevő tett nyilvános vételi ajánlatot és rendelkezik a szavazatok több mint 90%-ával, akkor közvetlenül a vételi ajánlatot követően – függetlenül attól, hogy a vételi ajánlat megtételekor hány százalékos befolyással rendelkezett már – megilleti a vételi jog a tulajdonában nem lévő részvényeket illetően. Ebben az értelmezésben a nyilvános vételi ajánlat időpontja a releváns körülmény. Egyetértek azzal az okfejtésével, hogy az ajánlattevő részvényeinek száma, a nyilvános vételi ajánlatot megelőző befolyásának mértéke a vételi jog gyakorlása szempontjából nem releváns, a jogalkotó nem kívánt ehhez a tényhez semmiféle speciális jogkövetkezményt fűzni.

A Tpt. alkalmazása, értelmezése szempontjából relevanciája csak annak a ténynek van, hogy a vételi jog gyakorlását nyilvános vételi ajánlatnak kell közvetlenül megelőznie, hiszen ezen nyilvános vételi ajánlat során elért vételár irányadó a vételi jog gyakorlása során is (lsd. Tpt. 76. § (2) bekezdés második fordulata). A Tpt. 76. § (2) bekezdésében „a vételi ajánlat következtében” fordulat tehát úgy értendő, hogy az ajánlattevő a nyilvános vételi ajánlat következtében kerül abba a jogi helyzetbe, hogy vételi jogával élhet, függetlenül attól, hogy a vételi ajánlat megtételekor hány % -os befolyással rendelkezett a részvénytársaságban. Ezt az értelmezést alátámasztja az a tény is, hogy közvetlenül a vételi jog gyakorlását megelőző vételi ajánlat hiányában nem gyakorolhatja a Tpt. alapján a vételi jogát az a részvényes, aki már tett ugyan valamikor nyilvános vételi ajánlatot, de akkor pl. csak a részvények 55%-át szerezte meg. A Tpt. 78. §-a értelmében ugyanis, ha az ajánlattevő a 68. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű befolyást szerzett, az ajánlattevőnek a további befolyásszerzése során nem kell újabb vételi ajánlatot tennie. Így a nyilvános vételi ajánlat nélkül megszerzett pl. további 40%-os részvénytulajdon ellenére sem élhet az ilyen részvényes a Tpt. 76. § (2) bekezdésében meghatározott vételi joggal, hiszen a vételi jogot keletkeztető, a törvény által megkövetelt feltétel, vagyis a vételi jog gyakorlását megelőzően tett nyilvános vételi ajánlat hiányzik.

Éppen a kifejtettek miatt került feltehetőleg sor önkéntes ajánlattételre a levelében jelzett egyik esetben. Az önkéntes vételi ajánlat segítségével a részvényes

elérheti, hogy a vételi joga gyakorlását nyilvános vételi ajánlat előzze meg, ezáltal a részvényesek jogainak védelme szabályozott eljárásban biztosított legyen, a kialakult vételár a piac által ellenőrzött és aktuális legyen.

A levelében említett másik két ajánlattevő esetében nyilván a pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2001. évi L. törvény 82. § (3) bekezdésének rendelkezése volt irányadó, amely kimondja, hogy aki a törvény hatálybalépésekor nyilvánosan működő részvénytársaságban huszonöt vagy harminchárom százalékot meghaladó mértékű befolyással rendelkezik és befolyását a korábban hatályos szabályok alapján vételi ajánlat megtétele nélkül szerezte, a részvénytársaságban a befolyás mértékét csak a vételi ajánlatra vonatkozó szabályok alkalmazásával növelheti. Ez utóbbi ajánlattevők esetén tehát kifejezett törvényi kötelezettség volt – a már 90% feletti részesedésük ellenére – a nyilvános ajánlattétel.

Ez az átmeneti szabály is nyomatékosan alátámasztja a kifejtett jogszabályértelmezést. A diszkrimináció tilalmára tekintettel ugyanis nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe az az ajánlattevő, amelyik az Épt. új rendelkezéseinek hatályba lépésével, vagy jelenleg a Tpt. szabályai szerint nyilvános ajánlattétel útján érte el vagy éri el a 90%-ot meghaladó befolyást, mint az, akit az átmeneti rendelkezés kötelezett arra, hogy korábban megszerzett közvetlen befolyása ellenére nyilvános ajánlatot tegyen az újabb részvények megszerzéséhez. Miután mindkét esetben történik nyilvános ajánlattétel, az ahhoz fűzött jogkövetelményeket is egységesen, a részvényesek megkülönböztetése nélkül kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a nyilvános ajánlattételt megelőzően mekkora részesedéssel (befolyással) rendelkeznek az adott részvénytársaságban.

B u d a p e s t, 2004. július „16.”.

Üdvözlettel:

dr. Gadó Gábor